

ב. רב ספרא משתעי: זימנא חדא, הוה קא אזלינן בספינתא, וחזינן החווא כוורא דאפקיה לרישיה מימא, והוה ליה קרני, וחקיק עליה: אנא בריה קלה שביב, וחזינא תלת מאה פרסי, ואזילנא לפומא דלוינתן.

[רב ספרא סיפר: פעם אחת, היינו נוסעים בספינה, וראינו דג אחד שהוציא את ראשו מן הים; היו לדג זה קרניים ועליו היה חקוק: אני מן הבריות הקטנות שבים; האורך שלי הוא שלש מאות פרסאות, והנני הולך אל פיו של הלוינתן, כדי שיאכל אותי היום].⁽²⁴⁾

אמר רב אשי: ההוא, עיזא דימא הוא, דבחישא, ואית לה קרני.

[אמר רב אשי: דג זה שראה רב ספרא, "עז הים" הוא; ⁽²⁵⁾ יש לו קרניים, והוא חופר בקרניו בקרקעית הים, כדי לבקש אחר מזונותיו].⁽²⁶⁾

ג. רבי יוחנן משתעי: זימנא חדא, הוה קא

אזלינן בספינתא, וחזינן החווא קרטליתא [ארגז] דחו קא מקבעי בה אבנים טובות ומרגליות, והדרי לה [הקיפו את הארגז] מיני דכוורי דמקרי כרשא.

[רבי יוחנן סיפר: פעם אחת היינו נוסעים בספינה, וראינו ארגז אחד שהיו קבועים בו אבנים טובות ומרגליות, והקיפו אותו דגים מסוג מסויים שנקרא "כרשא"].

ב-טו נחית בר אמוראי [צוללן]⁽¹⁾ לאתויה ורגש ובעי לשמטיה לאטמיה, ושדא זיקא דחלא ונחת.

[ירד צוללן למים כדי להביא את הארגז; נחרד הכרשא ונרעש⁽²⁾ ורצה לחתוך את יריכו של הצוללן; השליך הצוללן נאד של חומץ, הבריח את הכרשא על ידי ריחו של החומץ, והמשיך בדרכו אל הארגז].

נפק בת קלא, אמר לן: מאי אית לכו בהדי קרטליתא דרביתיהו דרבי חנינא בן דוסא,

וב"עץ יוסף" ביאר בשם "דרכי נועם" שמאמר זה רומז לעניינו של ירבעם בן נבט שמרד בשלמה המלך ובנו רחבעם וגאותו טרדה אותו מן העולם, ולא עוד אלא שבו תלה הכתוב את קלקלתם של המלכים שהדיחו את ישראל לחטא.

וב"צפנת פענח" פירש מאמר זה על צורבא מרבנן שנאלץ לעסוק בשאר חכמות, אבל מכיר הוא במעלת התורה ומפרסם לכולם שאינו אלא בריה קלה לעומת גדולה התורה, ראה בדבריהם.

1. הערוך [וכן משמע ברש"י גיטין סז ב] גורס בר אמודאי.

2. על פי התרגום לשמואל ב כב ח ושופטים ה ד.

כאילו מימיה הם כמברי דסורא דשם הוי כיס נגרש רפש וטיט.

24. כתב הריטב"א: רמז הוא שראה מלכות אחת שהיתה עתידה לעמוד, וסופה ליפול ביד אדום, כי לוינתן הנזכר בכאן רמז הוא להם [לאדום], מפני שהיא מקובצת ממלכויות, ונלוו לאמונתם רוב האומות.

25. בחולין קכז א אמרו: כל שיש ביבשה יש בים חוץ מחולדה; יש בים "כלב ים" ו"עז ים" וכו'.

26. במהרש"א פירש מאמר זה על חודש אדר שהוא סוף המזלות ומתחבר לניסן — ראש המזלות, ויש לו קרניים שבהם עמים ינגח כמו שמצינו בימי המן.